

הצעת חוק העיסוק באקופונקטורה, התשס"ד-2003

פרק א': פרשנות

1. הגדרות

בחוק זה – ססס

"אקופונקטורה" – טיפול לריפוי חולי או למניעת חולי או לכל מטרה טיפולית אחרת, המתבצע באמצעות דיקור בשיטת הרפואה הסינית או כל שיטת דיקור אחרת, באזורים בגוף האדם המוגדרים כנקודות דיקור, לרבות אלקטרו-אקופונקטורה ומוקסיבוציה, בשיטת הטיפול המבוססת על האבחון, התסמונת והפתולוגיה שברפואה הסינית המסורתית;

"אלקטרו-אקופונקטורה" – העברת גירויים חשמליים למטופל באקופונקטורה, באמצעות סטימולטור חשמלי, שמחוברות אליו המחטים באלקטרוודות;

"דיקור" – חדירה לגוף האדם במחטים המיועדות לכך בנקודות דיקור;

"הועדה המייעצת" – הועדה המייעצת שמונתה לפי סעיף 10;

"המנהל" – המנהל הכללי של משרד הבריאות, משנהו, מנהל האגף למקצועות רפואיים במשרד הבריאות, או עובד המדינה שהמנהל הכללי הסמיך לעניין חוק זה;

"המנהל הכללי" – המנהל הכללי של משרד הבריאות;

"השר" – שר הבריאות;

"ועדה רפואית" – ועדה שמינה המנהל הכללי של משרד הבריאות לפי סעיף 31 לפקודת הרופאים;

"מוסד רפואי" – בית חולים רשום כמשמעותו בפקודת בריאות העם, 1940¹, או מרפאה של קופת חולים;

¹ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191: ס"ח התשנ"ח, עמ' 64

"מוסד מוכר ללימודי אקופונקטורה" – מוסד ללימודי אקופונקטורה שהוכר ע"י המנהל לצורך חוק זה;

"מועצה להשכלה גבוהה" – כהגדרתה בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958²;

"מוקסיבוציה" – חימום בנקודות הדיקור באמצעות חומר בעירה המופק מייבוש עלי הצמח לענת המדבר (*Artemisia Vulgaris*) לרבות באמצעות מחטים המיועדות לדיקור;

"מורשה לאקופונקטורה" – מי שקיבל רשיון לעסוק באקופונקטורה לפי חוק זה;

"מחלה מסכנת" – אחת מאלה:

(1) מחלה, לרבות מחלת נפש, העלולים לסכן בריאות המטופלים אצל מורשה לאקופונקטורה;

(2) מחלה, לרבות מחלת נפש, או כושר לקוי עלולים לשלול ממורשה לאקופונקטורה את היכולת לעסוק באקופונקטורה לחלוטין, זמנית, או חלקית;

"סטאז" – תקופת התנסות מעשית באקופונקטורה לאחר סיום תוכנית הלימודים העיונית באקופונקטורה.

"פקודת הרופאים" – פקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז – 1976³;

"קופת חולים" – כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד – 1994⁴;

"רופא" – רופא מורשה לפי פקודת הרופאים;

"רופא מורשה" – רופא שקיבל רשיון לעסוק באקופונקטורה לפי חוק זה;

"רשיון לעסוק באקופונקטורה" – לרבות רשיון קבוע, היתר זמני, ורשיון מיוחד;

"ארגון יציג" של המורשים לעסוק באקופונקטורה – הארגון שעמו נמנה, לדעת המנהל, המספר הגדול ביותר של המורשים לעסוק באקופונקטורה בישראל.

² ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 30, עמ' 594.

⁴ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

פרק ב': ייחוד העיסוק באקופונקטורה

2. ייחוד העיסוק והתואר:

- (א) לא יעסוק באקופונקטורה אדם שאינו מורשה לאקופונקטורה, אלא אם כן בידו ייחוד העיסוק והתואר. רישיון בר תוקף שניתן לו לפי חוק זה בהתאם לתנאיו, ולא יתחזה אדם ולא יציג עצמו כמורשה לאקופונקטורה, אם אין בידו רישיון כאמור;
- (ב) לא ישתמש אדם בתואר מורשה לאקופונקטורה, או בכל תואר דומה המרמז או עלול להטעות על היותו בעל רישיון אם אין בידו רישיון תקף כאמור.
- (ג) לא יעסיק אדם באקופונקטורה, אלא מי שבידו רישיון בר-תוקף לפי חוק זה.
- (ד) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול על תלמיד אקופונקטורה או רפואה סינית מסורתית בעת עבודה מעשית בתחום, שתבצע תחת פיקוחו והדרכתו של מטפל מורשה, במסגרת לימודיו במוסד מוכר ללימודי אקופונקטורה.
- (ה) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול על סטאז'ר לאקופונקטורה או רפואה סינית מסורתית, במסגרת הסטאז', המתבצע תחת פיקוחו הישיר והדרכתו של מטפל מורשה בעל הרשאה להדרכת סטאז'רים.

פרק ג': רישוי

זכאות לרישיון לעסוק באקופונקטורה

3. המנהל רשאי להעניק רישיון לעסוק באקופונקטורה למבקש שנתקיימו בו כל אלה:

- (1) הוא אזרח ישראלי, או תושב קבע של מדינת ישראל, או תושב ארעי שהוכיח להנחת דעת המנהל, את כוונתו להפוך לתושב קבע של מדינת ישראל;
- (2) הוא בעל הכשרה מקצועית בהתאם לסעיף 4;

(3) הוא לא הורשע בביצוע עבירה שיש בה, לדעת המנהל, כדי למנוע ממנו לעסוק באקופונקטורה ואין כל מניעה אחרת לפי חוק זה ליתן לו רשיון.

4. הכשרה מקצועית באקופונקטורה

(א) יראו אדם כבעל הכשרה מקצועית לעניין סעיף 3 (2) אם נתקיימו בו כל

אלה:

(1) בעל השכלה באקופונקטורה לפי סעיף 5;

(2) סיים בהצלחה סטאז';

(3) עמד בהצלחה בבחינת הרישוי הממשלתית.

5. השכלה באקופונקטורה

(א) בעל השכלה באקופונקטורה הוא אחד מאלה:

(1) מי שבידו תעודה ממוסד מוכר ללימודי אקופונקטורה בישראל המעידה על כך שסיים בהצלחה לימוד אקופונקטורה לפי תוכנית לימודים אשר נקבעה על ידי המנהל לפי המלצת הועדה המייעצת.

(2) מי שבידו תעודה ממוסד ללימודי אקופונקטורה מחוץ לישראל, שהכיר בהם המנהל לפי המלצת הועדה המייעצת.

(ב) מוסד מוכר ללימודי אקופונקטורה הוא אחד מאלה:

(1) מוסד ללימודי אקופונקטורה בישראל שהוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה;

(2) מוסד אשר לימד אקופונקטורה במסגרת רפואה סינית מסורתית ערב פרסומו של חוק זה, במשך שלוש שנים לפחות, ושהכיר בו המנהל, לפי המלצת הועדה המייעצת, ולאחר שהמוסד הוכיח להנחת דעתו שהוא ממלא אחר אמות המידה המפורטות בתוספת.

(3) ההכרה במוסד כאמור בס"ק (2) תהיה תקפה כל עוד לא קיים בישראל מוסד כאמור בס"ק (1) ועד לסיום תכנית הלימודים של המחזור האחרון

שהתקבל ללימודים במוסד לפני המועד בו הכירה המועצה להשכלה גבוהה במוסד ללימודי אקופונקטורה בישראל.

- סטאז' 6. (א) מי שסיים בהצלחה את הסטאז' הוא מי שמתקיימים בו כל אלה-
- (1) הוא עשה את הסטאז' לאחר שהמנהל נוכח שנתקיימו בו הוראות סעיף 3(1) ו(3) ושהוא השלים בהצלחה את תוכנית הלימודים העיונית באקופונקטורה, במקום, במשך תקופה, בפקוח מאמן ובתנאים כפי שקבע השר על פי המלצת הוועדה המייעצת;
- (2) קיבל חוות דעת חיובית בכתב מהמאמן על עבודתו כסטאז'ר; המנהל רשאי לקבוע כללים בדבר פרטים שיש לכלול בחוות הדעת הדרושים לצורך הערכת עבודתו של הסטאז'ר.
- (ב) האיסורים החובות וההגבלות החלים מכוח חוק זה על מורשה לאקופונקטורה יחולו, בשינויים המחייבים, גם על סטאז'ר באקופונקטורה.
- (ג) (1) מתחילת הסטאז' ועד למתן הרישיון יהא אדם נתון לשיפוט משמעתי;
- (2) אמצעי המשמעת שרשאי השר להטיל על אדם כאמור בסעיף קטן (1) הם השעיה, התראה או נזיפה;
- (3) לעניין השיפוט המשמעתי לפי סעיף זה יחולו, בשינויים המחויבים, הוראות פרק ד' וכן הוראות סעיף 56 לפקודת הרופאים.
- (ד) השר, לאחר התייעצות בוועדה המייעצת ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע כללים לעניין סטאז' לרבות משך הסטאז', המקומות המוכרים לעריכת סטאז', דרישות ההכרה במאמן סטאז'רים, פיקוח והערכה.

7. היתר זמני ורישיון קבוע

- (א) מצא המנהל כי התקיימו במבקש הוראות סעיף 3 ושאר התנאים הקבועים בחוק זה, זכאי המבקש לקבל רישיון לעסוק באקופונקטורה.

(ב) החליט המנהל להעניק למבקש רשיון, ייתן לו היתר זמני לתקופה של שנה רשאי הוא להאריך את תוקף ההיתר הזמני לתקופות נוספות של שנה בכל פעם, ובלבד שסך כל התקופות של ההיתרים הזמניים לא יעלו על שלש שנים.

(ג) לשם קבלת רשיון קבוע, יציג המבקש חוות דעת בכתב, על עבודתו בתקופת ההיתר הזמני, מאת מורשה לאקופונקטורה או מאת רופא מורשה, לפי העניין, שבתיאום עמו עבד בתקופת שנים עשר החודשים הרצופים שקדמו לבקשתו לקבלת הרשיון הקבוע; המנהל רשאי לבקש מן המורשה לאקופונקטורה או מן הרופא המורשה הבהרות לגבי חוות הדעת ופרטים נוספים. בחוות הדעת יאשר המורשה לאקופונקטורה או הרופא המורשה, כי לפי מידת שיפוטו המקצועי בעל ההיתר הזמני כשיר להעניק טיפולים באקופונקטורה.

8.(א) על אף האמור לעיל בסעיף 3 (1) רשאי המנהל, לתת היתר מוגבל לעסוק באקופונקטורה, למי שאינו אזרח או תושב ישראל, בתנאי שמתקיימים בו כל אלה -

- (1) הוא עומד בתנאים המפורטים בסעיף 3(2) ו-3(3);
- (2) הוא הוזמן בידי מוסד רפואי, באישור המנהל, לעבוד במוסד תקופה קצובה בפיקוח מורשה לאקופונקטורה או רופא מורשה, או לשם הוראת אקופונקטורה;
- (ב) המנהל רשאי להתנות את מתן ההיתר המוגבל בעמידה בבחינה, בסטאז' או בשניהם, ובתנאים נוספים שיורה עליהם, והכל בהתאם להמלצת הועדה המייעצת.
- (ג) היתר מוגבל יכול שיהא מוגבל לזמן, למקום, לפעולה מסוימת, וכן יכול שייקבעו בו תנאים והגבלות אחרים ככל שייראה למנהל.
- (ד) לעניין סעיף זה, "מוסד רפואי" – לרבות בית-ספר שהכיר בו המנהל, ללימוד אקופונקטורה.

9. דחיית בקשה

(א) המנהל רשאי שלא להעניק היתר זמני, היתר מוגבל או רשיון קבוע, אף אם נתקיימו במבקש התנאים האמורים שבסעיף 3, אם נוכח כי המבקש הועמד לדין או הורשע בעבירה פלילית, או שנתקיימו לגביו נסיבות אחרות לפיהן המבקש אינו מסוגל או אינו ראוי לעסוק באקופונקטורה.

(ב) לא ייתן המנהל את החלטתו הסופית שלא ליתן רשיון לעסוק באקופונקטורה, מבלי לתת למבקש הזדמנות לטעון טענותיו בפני הועדה המייעצת; הועדה המייעצת תגיש המלצותיה למנהל אשר יחליט בבקשה.

(ג) על החלטת המנהל שלא להעניק רשיון, רשאי המבקש לערור לבית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, תוך 30 יום מהמועד שהומצאה לו ההחלטה.

10. תוקף הרשיון

(א) הרשיון יהיה בתוקף 7 שנים, והוא יחודש בתום תקופה זו לתקופות נוספות של שבע שנים כל אחת, ובכפוף לאמור בסעיף (ב).

(ב) השר, על פי המלצת הועדה המייעצת, רשאי לקבוע בתקנות כי חידוש הרשיון יותנה בהשתתפות בהשתלמויות במהלך תקופת הרשיון שבתוקף.

פרק ד': ועדה מייעצת

11. השר ימנה ועדה מייעצת שתהיה מורכבת משבעה חברים והם -

- (1) המנהל והוא יהיה היושב ראש;
- (2) שני מורשים לאקופונקטורה אשר עסקו באקופונקטורה במשך חמש שנים לפחות, ואשר אותם ימנה השר על פי המלצת הארגון היציג של המורשים לעסוק באקופונקטורה; לא הגיש הארגון היציג, שמות נציגים לועדה המייעצת תוך 60 ימים ממועד דרישת השר, ימנה השר שני חברים מורשים לאקופונקטורה;
- (3) שני רופאים מורשים, אשר עסקו באקופונקטורה במשך חמש שנים לפחות; אחד מהרופאים יהיה מורה במוסד מוכר וימונה על פי המלצת המנהל, והרופא השני ימונה לפי המלצת הארגון המייצג את המספר הגדול ביותר של הרופאים

המורשים בישראל. לא הוגש שם נציג בתוך 60 ימים ממועד דרישת השר, ימנה השר רופא מורשה.

(4) נציג אחד מורשה לאקופונקטורה, מתוך רשימה שהגישו המוסדות המוכרים ללימודי אקופונקטורה בישראל לשר;

(5) נציג ציבור אחד, שימונה על ידי השר.

בסעיף זה "מורשה לאקופונקטורה" – מורשה לאקופונקטורה שאיננו רופא.

12. סייג למינוי וכהונה של חבר בוועדה המייעצת

לא ימונה אדם ולא ישמש כחבר ועדה מייעצת אם מתקיים בו אחת מאלה-

- (1) הוא הורשע או הוגש נגדו כתב אישום בעבירה שמפאת מהותה חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש כחבר הוועדה המייעצת;
- (2) הוא הורשע או הוגשה נגדו קובלנה בעבירת משמעת לפי הוראות הדין החלות עליו שלדעת השר יש בה כדי למנוע את חברותו בוועדה המייעצת.

13. תפקידי הוועדה המייעצת וסמכויותיה

(א) תפקיד הוועדה המייעצת יהיה ליעץ לשר ולמנהל בעניינים הנוגעים לעיסוק באקופונקטורה, לרבות נושאים אלה –

- (1) קביעת כללים ותנאים בנושא הסטאז';
- (2) קביעת כללי אתיקה ומשמעת לעיסוק באקופונקטורה;
- (3) הכרה בהשכלה והכשרה מקצועית של מבקשי רשיון לעסוק באקופונקטורה;
- (4) קביעת כללים בנושא בחינת הרישוי הממשלתית.
- (5) קביעת תנאים לחידוש רשיון.

(ב) הוועדה המייעצת רשאית לפעול באמצעות ועדות משנה מבין חבריה, לתקופה ולנושאים שתקבע, ובלבד שלעניין הנושאים הקבועים בס"ק (א)(1), (א)(3) ו(א)(4) לעיל תפעל הוועדה המייעצת באמצעות ועדה מקצועית המונה שלושה מורשים לעסוק באקופונקטורה, ובהם מורשה

לאקופונקטורה ורופא מורשה אשר מלמדים אקופונקטורה במוסד מוכר.
(להלן – הועדה המקצועית).

14. סדרי עבודת הועדה המייעצת

- (א) הועדה המייעצת תקבע את סדרי עבודתה.
- (ב) מניין חוקי להחלטות הועדה המייעצת הוא שלושה חברים לפחות ובהם היושב ראש ומורשה לאקופונקטורה.

14א. המלצות הועדה

- (א) הועדה תגיש את המלצותיה למנהל.
- (ב) לא נראתה למנהל המלצת הועדה המייעצת, יעביר לה את הערותיו ויבקש ממנה לדון בדבר מחדש; הועדה תחזיר למנהל את ההמלצה, שהחליטה עליה בדיון מחדש, בשני עותקים.
- (ג) לא נראתה למנהל המלצת המועצה לאחר הדיון מחדש, יעביר את הבקשה להכרעת המנהל הכללי של משרד הבריאות.
- (ד) במקרה של חילוקי דעות בעניינים, אשר לדעת הועדה המייעצת הם עקרוניים, יועבר העניין לחוות דעתה של ועדה מיוחדת שחבריה יהיו מנכ"ל משרד הבריאות, שיהיה יושב ראש הועדה, יושב ראש הארגון היציג של המורשים לעסוק באקופונקטורה או מי שהסמיך לכך והמנהל של אחד מן המוסדות המוכרים ללימודי אקופונקטורה בארץ או נציגו.

15. תקופת כהונה של חברי הועדה המייעצת

חבר הועדה המייעצת ימונה לתקופה של ארבע שנים ורשאי השר למנותו לתקופת כהונה אחת נוספת; לאחר כהונה בשתי תקופות רצופות, יוכל לשוב ולכהן רק לאחר הפסקה של תקופת כהונה אחת לפחות.

פרק ה': הלכות עיסוק ומשמעת

16. הלכות עיסוק:

- (א) (1) מורשה לאקופונקטורה ימליץ למטופל לבצע בדיקה כללית אצל רופא בסמוך לאחר התחלת הטיפול.
- (2) מורשה לאקופונקטורה יחתים את המטופל על הצהרה לגבי מצבו הבריאותי של המטופל, וימליץ לו לפנות לבדיקת רופא, לפי הטופס הקבוע בתוספת לחוק.
- (ב) לא ייעץ מורשה לאקופונקטורה למטופל להפסיק טיפול רפואי שהוצע למטופל על-ידי רופא מורשה, או לשנותו, אלא אם כן הדבר תואם מראש עם הרופא המורשה.
- (ג) לא ישתמש מורשה לאקופונקטורה בעיסוקו אלא במחטים מעוקרות לשימוש חד-פעמי.
- (ד) לא יטפל מורשה לאקופונקטורה באמצעות אלקטרו-אקופונקטורה בחולים שיש להם קוצב לב.
- (ה) מורשה לאקופונקטורה לא יפנה מטופל לבדיקות מעבדה, לבעלי מקצועות רפואיים, או לבעלי מקצועות עזר רפואיים, אלא באמצעות רופא מורשה;
- (ו) לא הוטב מצבו של מטופל באקופונקטורה בתקופה הסבירה לבעיה אשר בגינה פנה, ימליץ המורשה לאקופונקטורה למטופל לפנות לרופא ויחתימו על טופס המציין את אחריותו כמטופל.
- (ז) מורשה לאקופונקטורה רשאי להפסיק את הטיפול אם לפי שיקול דעתו המטופל זקוק לבדיקה רפואית ו/או לטיפול רפואי, וכל עוד המטופל לא המציא לו את תוצאות הבדיקה והמלצות הרופא.
- (ח) מורשה לאקופונקטורה ייחשב כמטפל לעניין חוק זכויות החולה התשנ"ו-1996, בשינויים המחויבים ובשינוי זה: בסעיף 17 במקום הפירוט שלאחר המלים "הרשומה הרפואית תכלול" יבוא "פרטים כפי שקבעה הועדה המייעצת".
- (ט) מורשה לאקופונקטורה יציין על כל מסמך או תעודה שהוא משתמש במהלך עיסוקו את היותו מורשה לאקופונקטורה, את מספר רישיונו ויתלה במקום עיסוקו את הרישיון שהוענק לו לפי חוק זה.

(י) מורשה לאקופונקטורה ישתמש לציון מקצועו בתואר "מורשה לאקופונקטורה" או בתואר הלועזי " Lic Acu LICENSED (ACUPUNCTURIST)".

17. שימוש בתואר ואיסור פרסומת מטעה :

(א) מורשה לאקופונקטורה לא ישתמש בכינוי או הגדר שיש בהם כדי להצביע, או לרמוז על מעמד, או כשירות מקצועיים מעבר לרשיון שלו לעסוק באקופונקטורה ולא ישתמש לעניין עבודתו המקצועית בכינוי כלשהו זולת הכינוי "מורשה לאקופונקטורה".

(ב) לא ישתמש מורשה לאקופונקטורה בתואר דוקטור ("ד"ר") בכל הקשור לעיסוקו באקופונקטורה, אלא אם כן הוענק לו תואר זה באקופונקטורה והתואר והמוסד מוכרים על ידי המנהל, ובכפוף לאישור המנהל מראש ובכתב בהתאם ולתנאים שקבע.

(ג) לא ישתמש רופא מורשה בתואר מורשה לאקופונקטורה, אלא אם כן הוא קיבל רשיון לעסוק באקופונקטורה לפי חוק זה, תוארו של רופא מורשה אשר קיבל רשיון לעסוק באקופונקטורה יהיה "ד"ר לרופאה ומורשה לאקופונקטורה".

18. דרישת מסמכים

המנהל רשאי, בכל עת, לדרוש ממורשה לאקופונקטורה ליציג בפניו את המסמכים שעל יסודם ניתן לו רשיון או כל מסמך אחר בקשר לכישוריו המקצועיים, נמסרה דרישה כאמור, חייב מורשה לאקופונקטורה להמציא מסמך הנדרש, תוך פרק זמן סביר; לא המציא המורשה לאקופונקטורה את המסמך כאמור, תהא זו עבירת משמעת אלא אם קבע המנהל אחרת.

19. משמעת

סעיפים 41-47 לפקודת הרופאים יחולו, בשינויים המחויבים, על מורשה לאקופונקטורה; לעניין סעיף 44א' לפקודת הרופאים, חברי הוועדה המיוחדת לפי חוק זה יהיו:

- (1) רופא מורשה, שמינה המנהל, והוא יהיה היושב ראש.
- (2) מורשה בכיר לאקופונקטורה שמינה המנהל מתוך רשימה שהגיש לו הארגון היציג.

(3) נציג היועץ המשפטי לממשלה.

פרק ו': פיקוח על בריאות של מורשה לאקופונקטורה

20. פיקוח רפואי

- (א) היה למנהל חשש סביר, כי מורשה לאקופונקטורה, או מבקש רישיון לעסוק באקופונקטורה סובל ממחלה מסכנת, רשאי הוא לדרוש ממנו להתייצב לפני ועדה רפואית, לשם ביצוע בדיקה רפואית.
- (ב) הוראות סעיפים 31 עד 40 לפקודת הרופאים יחולו לעניין בדיקה רפואית לפי סעיף זה, בשינויים המחויבים, ובשינוי זה, בסעיפים 39 ו-40 במקום "בית משפט העליון" יבוא: "בית המשפט המחוזי בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים.

פרק ז': עונשין

21. עונשין

- (ג) העוסק באקופונקטורה או המעסיק אדם באקופונקטורה בניגוד להוראות סעיף 2, דינו מאסר שנה או קנס הקבוע בסעיף 61 (א) (2) לחוק העונשין, התשל"ו-1977⁵ (להלן – חוק העונשין).
- (ד) המשתמש בתואר מורשה לאקופונקטורה בניגוד להוראות סעיף 2, או מפר הלכות עיסוק ומשמעת לפי סעיף 14, דינו-מאסר ששה חודשים או קנס כקבוע בסעיף 61 (א) (1) לחוק העונשין.
- (ה) מורשה לאקופונקטורה המפר הוראה מהליכות העיסוק המפורטות בסעיף 16, דינו מאסר 6 חודשים או קנס כקבוע בסעיף 61 (א) (1) לחוק העונשין.

פרק ח': הוראות שונות

22. תיקון פקודת הרופאים

⁵ ס"ל התשל"ו, עמ' 226

(א) בסעיף 1 בפקודת הרופאים, בהגדרה "עיסוק ברפואה" במילים "לרבות ריפוי באקופונקטורה" – יימחקו.

(ב) במקום סעיף 59 א' בפקודת הרופאים יבוא –

"רופא מורשה לאקופונקטורה"

59א'. רופא מורשה רשאי לקבל רישיון לעסוק באקופונקטורה אם עמד בכל אלה:

(1) סיום בהצלחה תוכנית לימודים ברפואה סינית מסורתית (TCM) שהכיר בה המנהל, במוסד שהכיר בו המנהל, ובלבד שהתוכנית לא תפחת מ-500 שעות ובהן 400 שעות בפילוסופיה סינית, פתולוגיה סינית, סינדרומים סיניים, מבנה המרידיאנים ונקודת הדיקור ובנוסף 100 שעות בעבודה קלינית בדיקור;

(2) עמד בהצלחה בבחינה שקבע המנהל למורשים לרפואה המבקשים רישיון לעסוק באקופונקטורה.

הוראות מעבר

59ב'. רופא מורשה שעסק באקופונקטורה ערב פרסום חוק זה בהיקף של ממש, במשך תקופה שלא תפחת משנה, רשאי להמשיך ולעסוק באקופונקטורה ולקבל רישיון, ובלבד שהגיש בקשה להיתר זמני תוך שלושה חודשים מפרסום חוק זה ותמך את בקשתו במסמכים, ונקבע להנחת דעת המנהל ולאחר התייעצות בוועדה המייעצת בוועדה המייעצת, כי התקיימו בו התנאים הקבועים בסעיף 59א' (1).

23. תקנות

(א) השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

(ב) המנהל, לאחר התייעצות בוועדה המקצועית ובאישור השר וועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע הוראות וכללים לעניין סטאז' ובחינת רישוי ממשלתית.

24. תחילה

תחילתו של חוק זה 9 חודשים מיום פרסומו.

(א) המנהל לאחר התייעצות בוועדה המייעצת, רשאי ליתן היתר זמני למבקש שהגיש בקשה תוך שלושה חודשים מיום פרסומו של חוק זה, בכפוף לתנאים הקבועים בס"ק (ב) להלן ובלבד שהוא בעל השכלה לעניין הוראות המעבר וכדלקמן :-

למד 1250 שעות לימוד בתחום הרפואה הסינית המסורתית שהכיר בהן המנהל על פי המלצת הוועדה המייעצת, ומתוכן-

- (1) תוכנית לימוד אחת של 1000 שעות לימוד לפחות שנלמדו ברציפות ;
- (2) לרופאים תוכנית לימודים אחת של 400 שעות לפחות באקופונקטורה וכן התנסות קלינית באקופונקטורה שהכיר בה המנהל לאחר התייעצות בוועדה המייעצת ;
- (3) 250 שעות לימוד ברפואה מערבית (למטפלים שאינם רופאים) ;

(ב) נוכח המנהל כי המבקש הוא בעל השכלה לעניין הוראות המעבר וכי מתקיימות במבקש הוראות חוק זה לעניין רשיון לעסוק באקופונקטורה, רשאי הוא ליתן לו היתר זמני בתנאים הבאים :

(1) מבקש אשר עסק באקופונקטורה בהיקף של ממש, להנחת דעתו של המנהל בהתייעצות עם הוועדה המייעצת, במשך 7 שנים לפחות, או עסק באקופונקטורה 4 שנים לפחות, מהן 3 שנים רצופות במוסד רפואי יהיה זכאי לקבל היתר זמני ללא תנאי נוסף ;

(2) מבקש אשר עסק באקופונקטורה בהיקף של ממש, להנחת דעתו של המנהל בהתייעצות עם הוועדה המייעצת, במשך 5 שנים לפחות, יהיה פטור מסטאז', אך יהיה זכאי לקבל רישיון לעסוק באקופונקטורה אם עמד בהצלחה בבחינת הרישוי הממשלתית באקופונקטורה.

(3) מבקש אשר עסק באקופונקטורה ערב פרסומו של חוק זה, בהיקף של ממש, להנחת דעתו של המנהל בהתייעצות עם הוועדה המייעצת, יהיה זכאי לקבל רישיון לעסוק באקופונקטורה אם סיים בהצלחה סטאז' ואם עמד בהצלחה בבחינת הרישוי הממשלתית באקופונקטורה.

(4) רופא שהתקיימו בו התנאים האמורים בסעיף 59ב לפקודת הרופאים, לאחר תיקונה כאמור בסעיף 20 לעיל.

(ג) על אף האמור בס"ק (א) ו(ב) יהיה המנהל רשאי לתת היתר זמני למבקש אשר ועדת חריגים, אשר תמונה על ידי הוועדה המייעצת, קבעה כי מתקיימות לגביו נסיבות חריגות, שבגינן הוא ראוי לקבל רשיון, למרות שלא מתקיים בו תנאי מן

התנאים הקבועים בהוראות אלו. ועדת חריגים תהיה רשאית לדרוש כי המבקש ישלים לימודים, בחינות או סטאז' לפי שיקול דעתה.

(ג) מבקש הרישיון יצרף לבקשתו תצהיר בדבר עיסוקו באקופונקטורה וכן יצרף מסמכים להוכחת עיסוקו באקופונקטורה, לרבות דוחות מס הכנסה.

תוספת

לסעיף 5 (ב)

תנאים להכרה במוסדות להוראת אקופונקטורה בתקופת המעבר:

1. סמכות המנהל –

במשך תקופה של ארבע שנים שתחילתה ביום פרסומו של חוק זה, (בחוק זה "תקופת המעבר") רשאי המנהל ליתן הכרה למוסד, ללימודים בו ולתעודה שהוא מעניק, לאחר התייעצות בוועדה המייעצת להכרה במוסדות בתקופת המעבר לפי סעיף 2 לתוספת, אם נוכח שהתמלאו במוסד התנאים הקבועים בסעיף 3 לתוספת.

2. ועדה מייעצת להכרה במוסדות בתקופת המעבר:

המנהל ימנה ועדה מייעצת להכרה במוסדות למשך תקופת המעבר, שחבריה יהיו מבין חברי הוועדה המייעצת לפי סעיף 10 לחוק והם: המנהל, רופא מורשה שהינו מורה לאקופונקטורה ובעל רשיון לעסוק באקופונקטורה.

3. התנאים להכרה במוסד לתקופת המעבר:

ג. מוסד יוכר כמוסד לתקופת המעבר אם לימודי האקופונקטורה כוללים של 2800 שעות לפחות לפי החלוקה הבאה:

(1) רפואה סינית 1900 שעות הכוללות:

(א) מבוא, עקרונות, פילוסופיה, פיסיולוגיה סינית, פתולוגיה סינית, סינדרומים סיניים (כולל ניתוח מקרים): 750 שעות.

(ב) אנטומיה טופוגרפית, מבנה המרידיאנים, נקודות דיקור, מרידיאנים מיוחדים, נקודות מיוחדות, מיקום ותפקוד הנקודות, טכניקות דיקור, מוקסיבוציה, כוסות רוח, אוריקולואקופונקטורה (דיקור באוזן): 450 שעות.

(ג) מבוא לצמחי מרפא סיניים ותזונה סינית 300 שעות.

(ד) צפייה ועבודה קלינית בדיקור בפיקוח מדריך, תוך מילוי דוחות טיפול והערכה על ידי המדריך/חונך, במהלך הלימודים 400 שעות.

(2) שיטות מנואליות ושיטות תרגול גופני מזרחי 300 שעות.

(3) רפואה מערבית: אנטומיה, פיסיולוגיה, פתולוגיה, מבואות בביולוגיה, כימיה וגנטיקה, שיטות הדמיה, הערכת בדיקות מעבדה: 500 שעות.

(4) קורסי בחירה והעשרה, הכוללים: ניהול מרפאה, יחסי מטפל-מטופל 100 שעות.

(5) קורס מוכר ברפואת חירום, מבין הקורסים המוכרים ע"י משרד הבריאות ומאושר ע"י המנהל;

(6) חובת הגשה של עבודת גמר;

(7) אתיקה מקצועית.

- ב. סגל ההוראה יהא קבוע; המרצים במקצועות האקדמיים יהיו בעלי תואר אקדמי מתאים במקצועות הרלוונטיים, כמקובל במוסדות האקדמיים המוכרים על-ידי המועצה להשכלה גבוהה;
- ג. תנאי קבלה בסיסי: תעודת בגרות.
- ד. התנאים הפיסיים במוסד יהיו הולמים, כמקובל במוסדות אקדמיים המוכרים על-ידי המועצה להשכלה גבוהה, ויכללו בין היתר: כתות לימוד, חדרי טיפול, מכשור ועגלת החייאה במקומות בהם מתבצעים טיפולים.
- ה. קיום אמצעי עזר ללימודים לרבות: מחשבים, מקרנים לשקפים ושקופיות, פוסטרים, אביזרי בדיקה וטיפול;
- ו. ספרייה ובה ספרות עדכנית ונרחבת באנגלית ובעברית בנושאים הנלמדים והנלווים להם.
- ז. קיום סטאז' כחלק מהדרישות לדיפלומה, בתנאים שיקבעו בתקנות.

4. בקשה להכרה במוסד –

מוסד או גוף שעסק בהוראת אקופונקטורה כחלק מהוראת רפואה סינית מסורתית ערב תחילתו של חוק זה, בהתאם לתנאים שבתוספת, רשאי להגיש בקשה להכרה; בקשה כאמור תוגש לועדה המייעצת להכרה במוסדות באמצעות לשכת הבריאות המחוזית שבתחומה מצוי המוסד או הגוף, ויצורפו לה כל אלה:

- (1) תכניות הלימודים;
- (2) תכנית מפורטת ללימודי הרפואה הסינית המסורתית בו לרבות:
 - א. פירוט הקורסים, מספר שעות הלימוד בכל קורס; פירוט העבודות שיש להגיש ופירוט הבחינות.
 - ב. פירוט שמות המרצים, מקצועם, ופירוט השכלתם, ניסיונם ומשך עבודתם במוסד, ברפואה סינית ובאקופונקטורה; ובמקצועות הנלווים.
 - ג. דרישות הסף לקבלה ללימודים;
 - ד. פירוט העבודות ופירוט הבחינות שיש להגיש במסגרת הלימודים.

- (3) מפה תפקודית של חצרי המוסד ;
- (4) פירוט אביזרי הלימוד, לרבות מחשבים, מקרני שקופיות ושקפים, אביזרי בדיקה וטיפול.
- (5) תיאור הספרייה.